

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ р. № _____-р
Київ

Про схвалення Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 року та затвердження операційного плану щодо її реалізації

1. Схвалити Стратегію розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 року, що додається.

2. Затвердити операційний план реалізації у 2023-2025 роках Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 року, що додається.

3. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, обласним та Київській міській військовим адміністраціям забезпечити:

виконання операційного плану, затвердженого цим розпорядженням;

подання щороку до 1 березня Міністерству охорони здоров'я інформацію про стан виконання операційного плану, затвердженого цим розпорядженням, для її узагальнення.

4. Міністерству охорони здоров'я забезпечити:

проведення моніторингу виконання операційного плану;

подання щороку до 1 квітня Кабінетові Міністрів України звіту про хід реалізації Стратегії, схваленої цим розпорядженням;

подання Кабінетові Міністрів України до 1 вересня 2025 року проєкту операційного плану реалізації Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики на 2026-2028 роки та до 1 вересня 2028 року проєкту

операційного плану реалізації Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики на 2029-2030 роки.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд.

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від _____ року № _____-р

СТРАТЕГІЯ

розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 року

Опис проблем, які обумовили її прийняття, і нормативно-правових актів, що діють у відповідній сфері

Інфекційні хвороби, незважаючи на досягнення сучасної медичної науки, залишаються суттєвим медико-санітарним, соціальним та економічним навантаженням для світового суспільства, у тому числі і для України. За причиною смертності вони посідають провідне місце після серцево-судинних та онкологічних хвороб. За поширеністю серед усіх хвороб серед дітей в Україні інфекційні хвороби займають сьоме місце, а серед вперше зареєстрованих в житті хвороб – третє місце після захворювань органів дихання та хвороб шкіри.

Найбільш дієвим та економічно ефективним засобом боротьби з інфекційними хворобами у світі визнано імунопрофілактику. Вона є ключовим інструментом зниження захворюваності і смертності від інфекційних хвороб, протидії виникненню спалахів та епідемій. За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я (далі - ВООЗ), імунопрофілактика визнана одним з найуспішніших і економічно ефективних заходів у сфері громадського здоров'я. Кожна країна має свій календар щеплень і визначає перелік інфекційних хвороб, проти яких проводиться імунопрофілактика.

Імунізація відіграє вирішальну роль у досягненні Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

Впроваджені цілі Плану заходів щодо реалізації Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2022 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 року № 1402-р (далі – План заходів щодо реалізації Стратегії на період до 2022 року), відіграли значну роль у зниженні рівня інфекційної захворюваності в країні.

Виконання Плану заходів щодо реалізації Стратегії на період 2022 року дало змогу забезпечити збільшення, в порівнянні з попередніми роками, рівня фінансової підтримки системи охорони здоров'я, посилення громадської довіри до профілактичних щеплень, впровадити багаторічне планування постачання медичних імунобіологічних препаратів (далі - МІБП), усунути технічні бар'єри

для проведення профілактичних щеплень під час здійснення діяльності з медичної практики суб'єктами господарювання незалежно від форми власності, спрощений доступ до послуг з імунізації через центри масової вакцинації, зокрема проти гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (далі - COVID-19), пункти вакцинації та мобільні медичні бригади, оновлено перелік протипоказань та застережень при проведенні вакцинації у відповідності до світових рекомендацій та передових практик, розроблена комплексна комунікаційна стратегія щодо важливості вакцинації, цим вдалося підвищити рівні охоплення населення обов'язковими профілактичними щепленнями. Завдяки чому вдалося відреагувати на спалах кору та ліквідувати його у 2018-2019 роках, знизити навантаження від COVID-19 під час пандемії.

За період 2018–2021 років показники розповсюдженості інфекцій, що визначені пріоритетними Європейським регіональним бюро ВООЗ у програмному документі «Європейська програма роботи на 2020–2025 рр. «Спільні дії для міцнішого здоров'я»», знизилися, зокрема кашлюку - з 5,22 до 0,22, кору – з 125,5 до 0,04, краснухи – з 0,55 до 0,05, епідемічного паротиту – з 0,92 до 0,42, дифтерії – з 0,02 до 0,0 (випадки не реєструвались), правця – з 0,04 до 0,017 на 100 тис. населення. Протиепідемічні заходи, що були запроваджені в країні у зв'язку з пандемією COVID-19, теж вплинули на зниження інтенсивності інфекційних хвороб у 2020 та 2021рр.

Однак, епідемічна ситуація щодо найпоширеніших інфекційних хвороб залишається напруженою, що має негативний вплив на стан здоров'я населення.

Таким чином, є доцільність схваленні Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 року (далі - Стратегія), яка враховуватиме рекомендацій ВООЗ «Європейський порядок денний імунізації до 2030 року», що визначає напрямки для досягнення цілей, завдань в сфері імунопрофілактики.

Стратегія розроблена для забезпечення виконання таких нормативно-правових актів:

Конституції України;

Закону України «Основ законодавства України про охорону здоров'я»;

Закону України «Про центральні органи виконавчої влади»;

Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»;

Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;

Закону України «Про протидію захворюванню на туберкульоз»;

Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;

Указу Президента України від 02 червня 2021 року № 225/2021 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію людського розвитку»

Указу Президента України від 30 липня 2021 року №369/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про стан національної

системи охорони здоров'я та невідкладні заходи щодо забезпечення громадян України медичною допомогою»;

Указу Президента України від 17 грудня 2021 року № 668/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію біобезпеки та біологічного захисту»;

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованою Законом України № 1678-VII від 16 вересня 2014 року;

постанови Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 179 «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 травня 2016 року № 418-р «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 847 «Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 року №1671-р «Про схвалення Концепції розвитку електронної охорони здоров'я».

Аналіз поточного стану імунопрофілактики

Незважаючи на досягнення за останні роки в сфері імунопрофілактики, загальні показники охоплення плановими щепленнями відповідно до Календаря профілактичних щеплень в Україні, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 вересня 2011 року № 595, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 2011 року за № 1159/19897 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11 серпня 2014 року № 551) (далі – Календар щеплень), є недостатніми, щоб забезпечувати епідемічне благополуччя в країні.

Викликом стало зростання захворюваності на COVID-19, але завдяки проведеній значній роботі щодо продовження планової вакцинації, вдалось у 2020 – 2021 роках зберегти показники охоплення щепленнями на тих же рівнях, що і в допандемічний період (2019 рік).

Ускладнилась в країні ситуація у зв'язку зі спалахом циркулюючого вакциноспорідненого поліовірусу 2 типу (далі - цВСПВ2) у жовтні 2021 року. Циркуляцію вірусу підтверджено у двох областях України - Рівненській та Закарпатській. Через наявні прогалини в охопленні імунізацією проти поліомієліту цільових груп у більшості регіонів країни з використанням зазначеного в Календарі щеплення живою поліомієлітною вакциною (далі - ОПВ), масове переміщення населення в середині країни та за її межі існує високий ризик як внутрішнього, так і міжнародного поширення зазначеного спалаху поліомієліту. Всеукраїнська кампанія імунізації інактивованою поліомієлітною вакциною дітей до 6 років, яка розпочалася у відповідь на спалах 1 лютого 2022 року, була вимушено припинена у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України.

Новий механізм фінансування медичних послуг первинної ланки дозволив надати медичним працівникам фінансове стимулювання відповідно до кількості охоплених імунізацією пацієнтів. Але у зв'язку з повномасштабною збройною агресією російської федерації проти України ці оплати за надані послуги були призупинені.

З розвитком електронної системи охорони здоров'я (далі – ЕСОЗ), що включає електронні медичні записи про пацієнтів, у тому числі щодо планової вакцинації, є можливості в майбутньому розширити аналітичну складову ЕСОЗ для якісного та своєчасного моніторингу стану охоплення щепленнями.

Система підготовки працівників у сфері охорони здоров'я з питань імунопрофілактики постійно вдосконалюється, в тому числі шляхом широкого доступу до навчальної програм та матеріалів на платформі державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» (далі – ЦГЗ) та за підтримки ВООЗ за системою дистанційної наставницької допомоги.

Існує необхідність розвитку спроможностей регіональних центрів контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України, які сформувались на базі обласних лабораторних центрів Міністерства охорони здоров'я України із залученням працівників регіональних центрів громадського здоров'я, створивши в своїй структурі відділи імунізації.

Незважаючи на активне впровадження комунікаційних кампаній щодо висвітлення питань важливості імунопрофілактики та адвокації заходів з імунізації, рівень громадської недовіри та масштаби поширення неправдивої інформації щодо вакцинації, що призводять до відмови від вакцинації, хоч і зменшилися, але потребують подальшої активної інформаційної роботи.

Обладнання для забезпечення оптимальних умов зберігання та транспортування медичних імунобіологічних препаратів поступово замінюється та модернізується за підтримки міжнародних партнерів на всіх рівнях. Процес заміни обладнання для забезпечення оптимальних умов зберігання та транспортування МІБП та температурного контролю продовжується і потребує подальшої реалізації.

Поточна кризова ситуація, пов'язана зі збройною агресією російської федерації проти України, підвищує ризик виникнення надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я в Україні.

На додаток до перебоїв у наданні основних послуг з охорони здоров'я у країні, відбулася потужна хвиля переміщення громадян, зокрема за межі країни. Міграція та умови з високою щільністю населення, такі як тимчасові табори для переміщених осіб, створюють сприятливі умови для виникнення та поширення спалахів інфекційних захворювань, яким можна запобігти шляхом вакцинації, зокрема кору, поліомієліту, дифтерії. Це вимагає вжиття своєчасних та ефективних заходів із профілактики.

Основними причинами виникнення проблем є:

1) збройна агресія російської федерації проти України – з 24 лютого 2022 року вплинула на розподіл ключових ресурсів державного бюджету, включно щодо фінансування системи охорони здоров'я. Пріоритетними напрямками фінансування визначені заходи, спрямовані на забезпечення Збройних Сил України та подолання безпосереднього впливу війни на населення,

зосереджуючись насамперед на потребах уразливих груп. Реалізація багатьох запланованих заходів була відкладена для забезпечення необхідних ресурсів для вирішення надзвичайних ситуацій, спричинених збройною агресією;

2) зростання захворюваності на COVID-19 з лютого 2020 року призвела до величезного навантаження на систему охорони здоров'я та перекидання всіх доступних ресурсів, включаючи людські та фінансові, на реагування на COVID-19, зокрема на зміцнення системи епідеміологічного нагляду, лікування та вакцинацію;

3) незавершена реформа системи громадського здоров'я з відсутністю чітко визначених ролей і обов'язків щодо нагляду, координації, планування, впровадження та звітування про втручання в громадське здоров'я на рівнях області, району та громад;

4) відсутність підходу «Здоров'я в усіх політиках» у формуванні державної політики, що перешкоджає комплексному впровадженню пріоритетів Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2022 року ключовими зацікавленими сторонами;

5) недостатній рівень довіри громадськості до реалізованої Урядом політики та програм з причин відсутності механізму прийняття участі в їх створенні та реалізації суспільством.

Поточні проблеми, які потребують розв'язання:

1) планування:

У 2018 року Урядом схвалено Стратегію розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2022 року.

Внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, яка триває з 24 лютого 2022 року, змінилась демографічна та міграційна ситуації. Так, близько 7 мільйонів внутрішньо переміщених осіб та 5 мільйонів осіб, які евакуювалися за кордон, змінили своє основне місце проживання та реєстрації. Вказані обставини не дозволяють застосовувати статистичні дані Державної служби статистики України для планування відповідних заходів з організації імунопрофілактики на національному та регіональному рівнях.

Такий стан справ вимагає внесення змін до чинних нормативно-правових актів у частині врахування актуальної інформації про кількість населення в межах адміністративно-територіальних одиниць, з урахуванням внутрішньо і зовнішньо-міграційних процесів та тимчасових переміщень населення, для проведення ефективного планування заходів з імунопрофілактики населення.

2) моніторинг:

Відсутність комплексної системи моніторингу для забезпечення безперервного покращення якості виконання заходів імунопрофілактики на кожному з рівнів - від регіонального до національного.

3) система ланцюга постачання:

Відсутність ефективної системи управління ланцюгом постачання з вбудованими комплексними вимогами до забезпечення якості для кожного рівня:

потреба затвердження нормативно-правових актів, які регламентують вимоги до транспортування, зберігання та обігу МІБП, проведення моніторингу дотримання оптимальних температурних режимів зберігання;

фрагментовані вимоги без уніфікованої процедури та заздалегідь визначених критеріїв зберігання та транспортування медичних імунобіологічних препаратів на всіх рівнях;

відсутність технічних вимог та управлінських рішень для безперебійної доставки та тимчасового зберігання медичних імунобіологічних препаратів у віддалених районах або районах з особливими умовами;

обмежена доступність обладнання та навичок персоналу для впровадження безперервного моніторингу температури на регіональному рівні та на рівні закладу охорони здоров'я системи ланцюжка постачання

перешкоди своєчасної логістики МІБП до закладів охорони здоров'я, розташованих у сільській місцевості та віддалених місцях, потреба у відновленні в деяких регіонах зруйнованої інфраструктури медичних закладів;

4) людські ресурси:

недостатня спроможність системи охорони здоров'я та недостатня кількість фахівців з імунізації для управління програмою імунізації на регіональному та районному рівнях;

дефіцит медичних кадрів для організації та виконання заходів з імунопрофілактики;

обмежена якісна післядипломна підготовка лікарів та середнього медичного персоналу з відпрацювання практичних навичок внаслідок пандемії COVID-19;

перевантаженість медичних працівників під час проведення кампанії з вакцинації проти COVID-19 та наданні медичної допомоги в умовах воєнного стану.

5) безпека ін'єкцій та управління медичними відходами:

відсутність комплексного підходу до безпеки ін'єкцій з імунізації без чітких положень, включених у планування, систему моніторингу, систему постачання та управління відходами;

обмежені технічні рекомендації, доступні для медичних працівників щодо організації та впровадження безпечної утилізації небезпечних медичних відходів;

не налагоджений механізм управління та безпечної утилізації медичних відходів, що утворюються внаслідок проведення вакцинації населення;

потреба впровадження механізмів управління та безпечної утилізації МІБП, які були зіпсовані внаслідок порушення "холодового ланцюга" на територіях, в тому числі постраждалих внаслідок військових дій та інших надзвичайних ситуацій;

не налагоджений механізм управління та безпечної утилізації медичних відходів, які генерує програма вакцинації.

б) попит на вакцинацію та обізнаність про ризики та переваги;

значна кількість населення, яка не має прихильності до імунопрофілактики;

зменшення темпів висвітлення теми вакцинопрофілактики у інформаційному просторі у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні;

відсутність національного виробництва МІБП та діагностичних реагентів для моніторингу та попередження епідемій інфекційних хвороб;

відсутність механізму забезпечення МІБП та надання послуг з вакцинації військовослужбовцям Збройних сил України, в тому числі Сил територіальної оборони Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення (далі - правоохоронних органів), Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, членів добровольчих формувань;

недостатня готовність реагувати на загрози, пов'язані з інфекційними хворобами, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики;

відсутність регіональних програм імунізації для вакцинації груп ризику (проти грипу, пневмококової інфекції, менінгококової інфекції, вірусного гепатиту А, гепатиту В, вітряної віспи та ін.), які віднесені до рекомендованих, та їх фінансування;

використання в Календарі щеплень вакцини ОПВ без забезпечення високого рівня охоплення створює ризики утворення та спалахів викликаних циркулюючим вакцино спорідним поліовірусом цВСПВ;

відсутність нормативно-правового механізму залученості працівників освіти та сфери надання соціальних послуг до програм імунізації, у тому числі щодо впливу на прихильність до вакцинації;

потреба посилення та поновлення комунікаційних заходів для підтримання та розширення прихильності населення до імунопрофілактики;

неузгодженість норм законодавчих актів щодо обмежень допуску дітей, у яких відсутні відомості про обов'язкові профілактичні щеплення відповідно до Календаря щеплень, в організовані дитячі колективи.

Стратегічні цілі та показники їх досягнення

Стратегія має дві обмежені за часом цілі:

1) запобігти смертності та інвалідності від захворювань, яким можна запобігти за допомогою вакцин, а також зменшити захворюваність населення України шляхом підвищення рівня доступності до якісних вакцинних продуктів і послуг з вакцинації, зосереджених на найбільш уразливих групах і групах високого ризику, а також відновлення після війни пунктів щеплень в зруйнованих закладах первинної медико – санітарної допомоги для імунізації населення - найближча мета, на якій потрібно зосередитися у 2023-2024 роках;

2) рівномірно поширити переваги імунізації на все населення України в будь-якому віці для міцного здоров'я та благополуччя – середньострокова та довгострокова мета на період з 2025 по 2030 роки.

Напрямами реалізації Стратегії є:

1) сприяння впровадженню «Здоров'я в усіх політиках» і «Єдине здоров'я» як частини Плану відновлення України для забезпечення безпеки здоров'я населення;

2) посилення заходів з імунізації для прогнозування, підготовки, виявлення та швидкого реагування на спалахи захворювань, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, та нових спалахів захворювань, а також забезпечення надання послуг під час надзвичайних ситуацій;

3) забезпечення ефективних, результативних та стійких послуг з імунізації, як важливої частини первинної медичної допомоги для досягнення загального охоплення медичним обслуговуванням;

4) надання всім людям можливості отримувати протягом усього життя вакцин, які віднесені до рекомендованих щеплень, та ефективно інтегрувати з іншими основними послугами системи охорони здоров'я;

5) моніторинг за охопленням вакцинацією населення, незалежно від місця перебування, віку, соціально-економічного статусу чи гендерних відмінностей;

6) забезпечення надійного постачання ефективних і доступних вакцин гарантованої якості, а також сталого фінансування заходів імунізації;

7) адаптація інноваційного світового досвіду щодо збільшення охоплення вакцинацією та безперешкодного доступу до послуг з вакцинації на всіх територіальних громадах.

Завдання, спрямовані на досягнення поставлених цілей

Для реалізації Стратегії передбачається:

1) Гармонізація чинної нормативно-правової бази:

удосконалення законодавства у сфері імунопрофілактики;

проведення комплексного перегляду та гармонізації з міжнародними стандартами нормативно-правових актів, що регулюють питання імунопрофілактики;

удосконалення Календаря щеплень з урахуванням епідемічної ситуації в Україні та забезпечення фінансування заходів з імунопрофілактики в межах Календаря щеплень;

впровадження порядку оперативного реагування на надзвичайні події, пов'язані із спалахами інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики на всіх рівнях;

визначення механізму координації і зміцнення співробітництва та взаємодії центральних органів виконавчої влади, закладів охорони здоров'я, фізичних осіб підприємців, які одержали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, професійних об'єднань та

представників громадянського суспільства, залучених до здійснення заходів з імунопрофілактики;

запровадження належного фінансування заходів з імунопрофілактики з урахуванням результатів проведеного аналізу наслідків недостатнього рівня охоплення населення щепленнями та формування економічних прогнозів для системи охорони здоров'я та економіки країни загалом;

забезпечення державного фінансування закупівлі МІБП, призначених для проведення екстреної профілактики та лікування інфекційних хвороб, що супроводжуються високим рівнем летальності (дифтерія, сказ, правець, ботулізм, малярія).

2) Моніторинг і збір даних для прийняття рішень:

удосконалення системи проведення моніторингу та оцінки, планування і реалізації політики у сфері імунопрофілактики;

удосконалення систем моніторингу та епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики;

підвищення якості даних про заходи імунопрофілактики на регулярній основі на всіх рівнях.

3) Надання послуг:

доохоплення цільових груп населення, які не вакциновані в повному обсязі відповідно до Календаря щеплень шляхом посилення співпраці та взаємодії між органами державної влади та місцевого самоврядування з професійними, громадськими об'єднаннями (далі - ГО) та спілками, які діють у напрямку адвокації та популяризації вакцинації серед населення та розробки і затвердження місцевих та регіональних стратегій;

впровадження та підтримка механізму надання виїзних послуг імунізації у сільській місцевості, де відсутні кабінети щеплень;

4) Ланцюг постачання та управління медичними імунобіологічними препаратами:

організація та впровадження контролю та моніторингу дотримання оптимальних температурних режимів зберігання і транспортування МІБП за підтримки міжнародних партнерів;

підвищення ефективності системи закупівлі МІБП та медичних виробів, які використовуються для профілактичних щеплень;

в рамках удосконалення системи фармаконагляду забезпечити впровадження процедури щодо попередження, виявлення, реєстрації, повідомлення, ведення систематичного обліку, звітності, розслідування випадків несприятливих подій після імунізації та встановлення згідно з рекомендованими міжнародними стандартами (Brighton Collaboration) причинно-наслідкового зв'язку між несприятливими подіями та МІБП, що застосовувався.

5) Людські ресурси та розвиток потенціал:

удосконалення освітніх програм з питань імунопрофілактики в закладах освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я, для розширення і оновлення розділів з імунології та інфекційних хвороб відповідно до сучасної доказової бази і статистичних даних, запровадження підходів до навчання медичних працівників на робочому місці;

розроблення перспективного плану підготовки медичних кадрів з питань імунопрофілактики, в тому числі щодо безпеки вакцин та навичок спілкування, що мають сумніви стосовно щеплення та щорічний його перегляд;

кураторська підтримка для осіб, відповідальних за координацію заходів з імунопрофілактики на всіх рівнях та керівників різних рівнів системи охорони здоров'я.

б) Комунікація ризиків та залучення громади:

впровадження в практику планування комунікаційної роботи: щодо відповіді на комунікаційну кризу; робота зі зацікавленими сторонами; робота зі засобами масової інформації та вибудова зав'язків, довіри, репутації;

моніторинг та оцінка подій, в тому числі несприятливих подій після імунізації;

вивчення результатів моніторингу громадської думки щодо імунопрофілактики;

забезпечення суспільства в цілому та органів охорони здоров'я, зокрема, науково обґрунтованою, сучасною, достовірною інформацією про значущість і користь імунопрофілактики, у тому числі щодо ризиків, пов'язаних з інфекційними хворобами, порівняно з ризиками імунопрофілактики;

застосування різноманітних традиційних і нових засобів поширення інформації про імунопрофілактику;

партнерство органів державної влади та місцевого самоврядування у співпраці і взаємодії з громадськими організаціями, професійними об'єднаннями та спілками для реалізації Стратегії, зокрема які діють у напрямку адвокації та популяризації вакцинації серед населення.

Очікуваними результатами реалізації Стратегії є:

1) у короткостроковій перспективі:

відновлення системи охорони здоров'я у частині вакцинопрофілактики після війни та реалізація короткострокових цілей до кінця 2024 року;

зниження рівнів захворювання та запобігання виникнення спалахів інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, а саме відсутність реєстрації випадків захворювань на поліомієліт, дифтерію, кір, краснуху, паротит, правець, зниження у двічі від попереднього року аналізу результатів, захворювання на генералізований туберкульоз, кашлюк та вірусний гепатит В серед дитячого населення;

досягнення стабільно високого охоплення вакцинацією трьома дозами вакцини проти дифтерії, правця та кашлюка на рівні не менше ніж 95 відсотків цільової групи населення;

досягнення стабільно високого охоплення вакцинацією вакциною проти кору, паротиту та краснухи на рівні не менше ніж 95 відсотків цільової групи населення;

досягнення стабільно високого охоплення вакцинацією трьома дозами вакцини проти поліомієліту на рівні не менше ніж 95 відсотків цільової групи населення;

забезпечення безперебійної поставки і формування необхідних (у тому числі буферних - 25 відсотків річної потреби) запасів якісних та безпечних МІБП і медичних виробів, які використовуються для профілактичних щеплень, на всіх рівнях (національному, обласному та рівні ЗОЗ).

2) у середньостроковій і довгостроковій перспективі:

переривання більше ніж на 12 місяців передачі ендемічних вірусів кору та краснухи;

відсутність випадків передачі дикого та циркулюючого вакцино-спорідненого вірусу поліомієліту;

забезпечення охоплення вакцинацією не менше ніж 80 відсотків цільових груп населення, які пропустили планову імунізацію в попередніх роках проти поліомієліту, дифтерії, правця, кору, краснухи та епідемічного паротиту відповідно до віку шляхом здійснення додаткових заходів з імунопрофілактики (турова імунізація, додаткова імунізація, національні дні імунізації або форсована планова імунізація);

охоплення вакцинацією першою дозою вакцини проти гепатиту В (у перші 24 години після народження) на рівні не менше ніж 95 відсотків цільової групи;

охоплення вакцинацією не менше ніж 80 відсотків цільової групи проти сезонного грипу (вагітні, медичні працівники та люди похилого віку);

охоплення ревакцинацією проти дифтерії та правця не менше ніж 80 відсотків дорослого населення.

Порядок проведення моніторингу, оцінки результатів реалізації Стратегії та звітування

Реалізація Стратегії забезпечується спільними діями підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління МОЗ та іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, що забезпечують виконання державної політики у сфері охорони здоров'я та захисту населення від інфекційних хвороб.

Організаційне забезпечення, моніторинг та оцінка результатів реалізації Стратегії проводиться в межах повноважень Кабінету Міністрів України, МОЗ,

інших центральних органів виконавчої влади за участю громадських об'єднань та об'єднань підприємців, міжнародних організацій.

З метою реалізації Стратегії розроблений відповідний Операційний план її реалізації на трирічний період, який містить чіткі та послідовні заходи щодо виконання цілей та завдань Стратегії та забезпечує щорічний аналіз його виконання та коригування виконання завдань Стратегії на наступні роки.

МОЗ аналізує та узагальнює подану міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади інформацію про стан виконання відповідного операційного плану та за результатами готує щорічний звіт про стан реалізації Стратегії, який подає щороку до 1 березня, починаючи з 2023 року, Кабінетові Міністрів України та оприлюднює на своєму офіційному вебсайті.

До підготовки щорічного звіту про стан реалізації Стратегії можуть бути залучені, зокрема, експерти, організації громадянського суспільства, наукові установи.

Оцінка досягнення цілей Стратегії проводиться МОЗ за результатами виконання першого та другого етапів у 2026 та 2031 роках під час підготовки щорічних звітів про стан реалізації Стратегії у відповідних роках. За результатами оцінки формуються пропозиції з подальшої реалізації державної політики щодо захисту населення від інфекційних хвороб.

Основними механізмами реалізації Стратегії є забезпечення стабільного фінансування передбачених заходів.

Забезпечення ефективного виконання операційного плану з реалізації Стратегії здійснюватиметься з використанням відповідних інструментів моніторингу ключових показників ефективності та посилення інституціональної спроможності МОЗ, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюється за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів у межах асигнувань, передбачених на відповідний рік, міжнародної технічної допомоги, благодійної та іншої безповоротної допомоги та інших джерел з урахуванням змін, внесених до Календаря профілактичних щеплень на підставі наявної та прогнозованої епідемічної ситуації в Україні за відповідний бюджетний період.
